

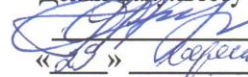
КИЇВСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
БУДІВНИЦТВА І АРХІТЕКТУРИ

БАКАЛАВР

Кафедра фізичного виховання і спорту

«ЗАТВЕРДЖУЮ»

Декан факультету ГІСУТ

 / О.В.Нестеренко/
«12» вересня 2022 року

НАВЧАЛЬНА РОБОЧА ПРОГРАМА ДИСЦИПЛІНИ

"АКМЕОЛОГІЯ ФІЗИЧНОЇ КУЛЬТУРИ"

(назва навчальної дисципліни)

шифр	назва спеціальності
017	Фізична культура і спорт

Розробник(и):

Човнюк Ю.В., канд.техн. наук, доцент

(прізвище та ініціали, науковий ступінь, звання)

(підпис)

(прізвище та ініціали, науковий ступінь, звання)

(підпис)

(прізвище та ініціали, науковий ступінь, звання)

(підпис)

(прізвище та ініціали, науковий ступінь, звання)

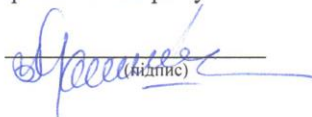
(підпис)

)

Робоча програма затверджена на засіданні кафедри фізичного виховання і спорту

протокол № 2 від 12 вересня 2022 року

Завідувач кафедри

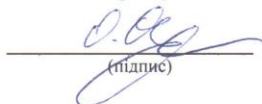

(підпис)

(О.М. Шамич).
(прізвище та ініціали)

Схвалено науково-методичною комісією спеціалізації
(НКМС): "Фізичне виховання і спорт"

Протокол №1 від 8 вересня 2022 року

Гарант ОПІ

(підпис)

(О.А. Озерова).
(прізвище та ініціали)

ВИТЯГ З НАВЧАЛЬНОГО ПЛАНУ 2022-2023 рр.

шифр	Бакалавр ОПП	Форма навчання: денна										Форма контролю	Семестр	Відмітка про погодження
	Назва спеціальності (спеціалізації)	Кредитів на сем.	Обсяг годин [^]					Кількість індивідуальних робіт						
			Всього	аудиторних										
				Разом	Л	Пр	Пз	КП	КР	РГ	р			
017	Фізична культура і спорт	4	120	60	30	30	60				1	3	3	

шифр	Бакалавр ОПП	Форма навчання: заочна										Форма контролю	Семестр	Відмітка про погодження
	Назва спеціальності (спеціалізації)	Кредитів на сем.	Обсяг годин [^]					Кількість індивідуальних робіт						
			Всього	аудиторних										
				Разом	Л	Пр	Пз	КП	КР	РГ	р			
017	Фізична культура і спорт	4	120	20	10	10	100				1	3	3	

Мета та завдання навчальної дисципліни

Мета навчальної дисципліни – знайомство студентів з проблемами й задачами акмеології як науки; показати необхідність визначення тих характеристик, які повинні бути сформовані у людини у дошкільному й шкільному віці, щоби потім, у період зрілості, вона змогла найбільш повно проявити себе; вивчення феномена «акме»; аналіз сукупності характеристик, котрі пов'язані з оволодінням професією, з досягненням рівня професійної майстерності; виявлення залежності між особливостями професіоналізму зрілої людини й іншими її проявами (поза сферою професійної діяльності);

- створити у студентів уявлення про значення і роль особистості педагога в системі фізичного виховання, надати характеристики особистості й особливості діяльності педагога з фізичної культури як основи змісту його власного АКМЕ, розглянути особливості професіоналізму та професійного самовиховання педагога з фізичної культури.

Завдання дисципліни:

1. Методичні:

- Визначити основні напрямки навчальної, наукової роботи студентів.
- Допомогти студентам оволодіти нормами щодо вивчення дисципліни.
- Ознайомити з науковими джерелами, до яких можна звернутись для постійного професійного вдосконалення.

- Ознайомлення студентів з магістральними шляхами розвитку особистості, котрі відповідають відомому методологічному принципу вивчення людини: 1) «пік» у прогресивному розвитку людини як індивіда; 2) найвищі досягнення у особистісному розвитку; 3) видатні результати праці; 4) досягнення вершин у розвитку людини як індивідуальності;

2. Пізнавальні:

- Розглянути загальні питання функціонування фізичної культури, її місце в житті людини.

- Дати характеристику технологіям, що використовуються у сфері фізичної культури.

- Розширити уявлення про роль і місце фізичної культури в житті сучасного суспільства.

- дати студентам уявлення про наукові передумови розробки акмеологічної концепції розвитку професіонала; акцентувати увагу студентів на необхідності постійного використання досягнень науки у професійній діяльності, а також

наукових розробок у конкретній професійній області й пропаганди передового досвіду.

3. Практичні:

- Вчити застосовувати на практиці теоретичні знання з акмеології фізичної культури.
- Вчити дотримуватись вимог щодо вузівської системи навчання.
- Вироблення вмінь самостійно працювати над програмним матеріалом з акмеології фізичної культури.

Компетенції студентів, що формуються в результаті засвоєння дисципліни

№	Програмний результат навчання	Метод перевірки навчального ефекту	Форма проведення занять	Посилання компетентності
1.	ПРН1. Здійснювати аналіз суспільних процесів у сфері фізичної культури і спорту, демонструвати власне бачення шляхів розв'язання існуючих проблем.	Опитування, поточні та підсумкові контрольні роботи, Доповіді,	Лекції, практичні заняття (семінари), консультації,	ІК ЗК 1,6,12 ФК 1,3,13,14
2.	ПРН5. Засвоювати нову фахову інформацію, оцінювати й представляти власний досвід, аналізувати й застосовувати досвід колег.	тестування, практична перевірка, метод самоконтролю		ІК ЗК 1,2,4,6,9,12 ФК 1,3,10,14
3.	ПРН21. Застосовувати набуті теоретичні знання для розв'язання практичних завдань та змістовно інтерпретувати отримані результати.	та самооцінки, залік		ІК ЗК 1,2,5,6,8,9,10,11,12 ФК 1,3,5,7,10,13,14

Програма навчальної дисципліни (денна форма навчання)

Лекції:

Змістовий модуль 1. Акмеологія фізичної культури як наука й учбова дисципліна

Лекція 1. Основні поняття акмеології. Предмет, об'єкт, мета, задачі, основні категорії, методи дослідження акмеології як науки і учбової дисципліни.

Лекція 2. Акмеологічний підхід до періодизації вікового розвитку людини. Акмеологічна концепція особистісно-професіонального розвитку людини. Професія та кар'єра. Професіональний цикл, етапи професіонального шляху та рівні професіоналізму.

Змістовий модуль 2. Акмеологічні аспекти професіонально-

педагогічної діяльності педагога по фізичній культурі й спорту

Лекція 3. Професійно-педагогічна діяльність фахівця по фізичній культурі і спорту з позиції її функціонального призначення, професійних вмінь та здібностей. Психолого-педагогічна характеристика діяльності та особистості фахівця по фізичній культурі і спорту, його продуктивної діяльності, формування змісту професійного «акме». Вміння та здібності до педагогічної праці. Рівні високого професіоналізму у сфері фізичної культури і спорту.

Лекція 4. Структура професійно-педагогічної майстерності. Сутність, зміст, значення та функції професійно-педагогічної культури спортивних педагогів, їх професійно-педагогічної етики. Роль, значення та зміст самовиховання у професійній діяльності й підготовці фахівців по фізичній культурі і спорту як засобу розвитку особистості.

Лекція 5. Сучасні теорії навчання та виховання, сучасні освітні технології й їх використання у практичній діяльності.

Лекція 6. Комунікативна компетентність фахівця. Значення та функції спілкування. Способи встановлення взаєморозуміння.

Змістовний модуль 3. Педагогічне спілкування, взаємодія і виховна діяльність

Лекція 7. Особливості професійного спілкування. Педагогічне спілкування. Стадії педагогічного спілкування та технологія їх реалізації. Рівні спілкування педагогів і школярів.

Лекція 8. Педагогічна техніка та її компоненти. Необхідність володіння педагогічною технікою для реалізації функцій професійної діяльності тренера й вчителя фізичної культури.

Лекція 9. Способи та прийоми педагогічної взаємодії з вихованцями. Стили відношення вчителя до учнів. Технологія педагогічного спілкування та встановлення педагогічно доцільних взаємовідносин. Комунікативний круг у спілкуванні. Способи керування ініціативою у спілкуванні. Моделі спілкування педагогів з учнями. Особливості педагогічних конфліктів. Конфліктостійкість педагога. Основи психолого-педагогічної корекції спілкування.

Лекція 10. Технологія виховної діяльності. Характеристики сучасних підходів виховної діяльності. Виховні технології і системи. Методи, засоби виховання. Класифікація й зміст методів виховання у сфері фізичної культури і спорту. Характеристика засобів і методів виховання в учбово-тренувальному процесі на прикладі етичного виховання.

Змістовний модуль 4. Педагогічна діагностика і культура, реалізація творчого потенціалу

Лекція 11. Педагогічна діагностика: цілі, функції, принципи, задачі. Методи вивчення особистості. Діагностика готовності фахівця у області фізкультури і спорту до професійної діяльності. Рефлексивна діяльність

педагога: самооцінка особистісних якостей і здібностей педагога. Діагностика рівня педагогічної культури. Оцінка ефективності праці фахівця фізичної культури і спорту.

Лекція 12. Мала група як сукупність суб'єктів спілкування і як колективний суб'єкт спілкування.

Лекція 13. Імідж педагога по фізичній культурі. Професіональні деформації, профілактика емоційного вигорання й способи їх подолання у педагогів фізичної культури.

Лекція 14. Дослідницька діяльність як спосіб вдосконалення педагогічної компетентності педагога по фізичній культурі.

Лекція 15. Вершини реалізації творчого потенціалу видатних людей.

Практичні заняття (семінари):

№ з/п	Тематика семінару	К-ть годин
1.	Принципи й закономірності оволодіння професією.	2
2.	Професіональна творчість.	2
3.	Самоорганізація діяльності як фактор самореалізації творчого потенціалу.	2
4.	Фактори досягнення вершин професіоналізму.	2
5.	Структура педагогічної діяльності.	2
6.	Формування педагогічної майстерності спортивних педагогів.	2
7.	Самовиховання фахівця як компонент професіонального становлення.	2
8.	Новаторські ідеї у професіонально-педагогічній діяльності по ФКіС.	2
9.	Тренінг по навчанню цілісному процесу педагогічного спілкування.	2
10.	Виявлення і розв'язок педагогічної задачі.	2
11.	Тренінг професіонально-педагогічного спілкування.	4
12.	Технологічний підхід до виховання.	2
13.	Педагогічна діагностика особистісних якостей, здібностей педагога.	4
Усього годин:		30

Програма навчальної дисципліни

(заочна форма навчання)

Лекції:

Змістовий модуль 1. Акмеологія фізичної культури як наука й учбова дисципліна

Лекція 1. Основні поняття акмеології. Предмет, об'єкт, мета, задачі, основні категорії, методи дослідження акмеології як науки і учбової дисципліни.

Лекція 2. Акмеологічний підхід до періодизації вікового розвитку людини. Акмеологічна концепція особистісно-професіонального розвитку людини. Професія та кар'єра. Професіональний цикл, етапи професіонального шляху та рівні професіоналізму.

Змістовий модуль 2. Акмеологічні аспекти професіонально-педагогічної діяльності педагога по фізичній культурі й спорту

Лекція 3. Професіонально-педагогічна діяльність фахівця по фізичній культурі і спорту з позиції її функціонального призначення, професіональних вмінь та здібностей. Психолого-педагогічна характеристика діяльності та особистості фахівця по фізичній культурі і спорту, його продуктивної діяльності, формування змісту професіонального «акме». Вміння та здібності до педагогічної праці. Рівні високого професіоналізму у сфері фізичної культури і спорту.

Структура професіонально-педагогічної майстерності. Сутність, зміст, значення та функції професіонально-педагогічної культури спортивних педагогів, їх професіонально-педагогічної етики. Роль, значення та зміст самовиховання у професіональній діяльності й підготовці фахівців по фізичній культурі і спорту як засобу розвитку особистості.

Сучасні теорії навчання та виховання, сучасні освітні технології й їх використання у практичній діяльності.

Комунікативна компетентність фахівця. Значення та функції спілкування. Способи встановлення взаєморозуміння.

Лекція 4. Особливості професіонального спілкування. Педагогічне спілкування. Стадії педагогічного спілкування та технологія їх реалізації. Рівні спілкування педагогів і школярів.

Педагогічна техніка та її компоненти. Необхідність володіння педагогічною технікою для реалізації функцій професіональної діяльності тренера й вчителя фізичної культури.

Способи та прийоми педагогічної взаємодії з вихованцями. Стили відношення вчителя до учнів. Технологія педагогічного спілкування та встановлення педагогічно доцільних взаємовідносин. Комунікативний круг у спілкуванні. Способи керування ініціативою у спілкуванні. Моделі спілкування педагогів з учнями. Особливості педагогічних конфліктів. Конфліктостійкість педагога. Основи психолого-педагогічної корекції спілкування.

Змістовий модуль 3. Виховна діяльність та педагогічна діагностика

Лекція 5. Технологія виховної діяльності. Характеристики сучасних підходів виховної діяльності. Виховні технології і системи. Методи, засоби виховання. Класифікація й зміст методів виховання у сфері фізичної культури і спорту. Характеристика засобів і методів виховання в учбово-тренувальному процесі на прикладі етичного виховання.

Педагогічна діагностика: цілі, функції, принципи, задачі. Методи вивчення особистості. Діагностика готовності фахівця у області фізкультури і спорту до професійної діяльності. Рефлексивна діяльність педагога: самооцінка особистісних якостей і здібностей педагога. Діагностика рівня педагогічної культури. Оцінка ефективності праці фахівця фізичної культури і спорту.

№ з/п	Тематика семінару	К-ть годин
1.	Принципи й закономірності оволодіння професією.	1
2.	Професійна творчість.	1
3.	Самоорганізація діяльності як фактор самореалізації творчого потенціалу.	1
4.	Фактори досягнення вершин професіоналізму.	1
5.	Структура педагогічної діяльності.	1
6.	Формування педагогічної майстерності спортивних педагогів.	1
7.	Тренінг по навчанню цілісному процесу педагогічного спілкування.	1
8.	Виявлення і розв'язок педагогічної задачі.	1
9.	Тренінг професійно-педагогічного спілкування.	2
Усього годин:		10

Методи контролю та оцінювання знань студентів

Розподіл балів для дисципліни з формою контролю залік (денна форма навчання)

Поточне оцінювання				Контрольна робота	Сума балів
Змістовні модулі					
1	2	3	4		
20	20	20	30	10	100

Методи контролю та оцінювання знань студентів

Розподіл балів для дисципліни з формою контролю залік (заочна форма навчання)

Поточне оцінювання			Контрольна робота	Сума балів
Змістовні модулі				
1	2	3		
30	30	30	10	100

Рекомендована література:

Основна

1. Костихина Н.М. Акмеология физической культуры. – Омск 2005: Изд-во СибГУФК, 2005. – 180с. Textarchive.ru/c-2347324-pall.html
2. Пальчевський С.С. Акмеологія. - К.: Кондор, 2008. 398с.
3. Архипова С.П. Основи акмеології. – Черкаси: ЧНУ, 2009. 128с.

4. Антонов В.М., Антонова – Рафі Ю.В. Кібернетична акмеологія: теорія і практика моделювання, акселерації та розвитку людини. – К.: КНТ, 2011. 280с.
5. Антонов В.М. Кібернетична акмеологія: технологія розвитку та удосконалення особи. – К.: ВПЦ «Київський ун-т», 2011. 290с.
6. Дедлінська Л.О. Акмеологічні засади професійно-педагогічної підготовки майбутніх учителів фізичного виховання. – Донецьк: Юго-Восток, 2013. 436с.
7. Антонов В.М. Кібернетична акмеологія і тестологія гармонійної акмеологічної людини: технології, методики колективно-індивідуального комп'ютерного тестування та діагностики: довідник. К., 2013. 255с.
8. Сіткар В.І. Аутогенне тренування в спорті. - Тернопіль: ТНПУ ім. В. Гнатюка, 2009. 104с.
9. Сіткар В.І. Психологія фізичного виховання і спорту. – Тернопіль: ТНПУ ім. В. Гнатюка, 2011. 300с.
10. Гладкова В.М., Пожарський С.Д. Основи акмеології. – Львів: Новий Світ – 2000, 2011. 319с.
11. Дубасенюк О.А. та ін. Професійна педагогічна освіта: акме-синергетичний підхід. – Житомир: ЖДУ ім. І. Франка, 2011. 387с.
12. Антонов В.М. Кібернетична акмеологія (Теорія і практика). – К.: AgrarMG, 2015. 230с.
13. Антонов В.М. Кібернетична акмеологія у запитаннях і відповідях. – К., 2015. 236с.
14. Антонов В.М., Антонова – Рафі Ю.В. Прикладна та професійна акмеологія. – К.: AgrarMG, 2014. – 351с.
15. Педагогика физической культуры и спорта/ Под ред. С.Д. Неверковича. – М.: Физическая культура, 2006.
16. Деркач Т.Г. Акмеологічні засади неперервної професійної підготовки фахівців фізичного виховання: концепція дослідження. *Педагогічні науки: теорія, історія, інноваційні технології*. 2015. №7(51). С. 31-39.
17. Бодалев А.А., Васина Н.В. Акмеология. Настоящий человек. Каков он и как им становятся? – СПб.: Речь, 2010. 224с.
18. Бодалев А.А. О предмете акмеологии. *Психологический журнал*. 1993. Т. 14, №5. С. 73-79.
19. Братченко С.Л. Экзистенциальная психология глубинного общения: уроки Джеймса Бюджентала. – М.: Смысл, 2001. 243с.
20. Бюдженталь Дж. Наука быть живым: Диалоги между терапевтом и пациентами в гуманистической терапии. – М.: Класс, 1998. 323с.
21. Абросимова Е.А. уязвимость экзистенциальной психологии [Электронный ресурс]. – Режим доступа: <http://www.hpsy.ru/>.
22. Баталина А.Я. Цивилизационно-антропологический подход как методологический инструментарий в решении педагогических проблем. *Педагогіка і психологія формування творчої особистості: проблеми і пошуки*: Зб. наук. пр. – Київ-Запоріжжя. Вип. 18. 300с.
23. Деркач А.А., Селезнёва Е.В. Акмеология в вопросах и ответах. – М.: Изд-во Моск. психолого-социального ин-та; Воронеж: Изд-во НПО «МОДЭК», 2007. 248с.
24. Диба Т.Г. Акмеологічні засади неперервної професійної підготовки фахівців фізичного виховання: базові поняття. *Неперервна професійна освіта: теорія і практика*. 2015. №1-2(42). С. 25-31.
25. Дыба Т.Г. Профессиональная подготовка специалистов физического воспитания на компетентностных основах. *Международный науч.-практ. и метод. журнал «СМАЛЬТА»*. Новосибирск, 2015. №2. С. 25-29.
26. Зимняя И.А. Ключевые компетенции – новая парадигма результата образования. *Высшее образование сегодня*. 2003. №5. С. 34-42.

27. Краевский В.В., Бережнова Е.В. Методология педагогики: новый этап. – М.: Академия ИЦ, 2006. 394с.
28. Кустовська О.В. Методологія системного підходу та наукових досліджень. Курс лекцій. – Тернопіль: Економічна думка, 2005. 124с.
29. Мэй Р. Искусство психологического консультирования. – М.: НФ «Класс», 1994.
30. Освітологія: витоки наукового напряму/За ред. В.О. Огнев'юка. – К.: ВП «Едельвейс», 2012. 336с.
31. Педагогика профессионального образования/Под ред. В.А. Слостенина. – М., 2008.
32. Педагогика/В.А. Слостенин, И.Ф. Исаев, Е.Н. Шиянов. – М.: Изд. центр «Академия», 2008. 576с.
33. Сазоненко Г.С., Приступа В.В. Компетентність у системі неперервної освіти: Акмеологічна модель. – Макарів: Софія, 2013. 416с.
34. Сергієнко Л.П. Технології наукових досліджень у фізичній культурі: у 2-х кн. Кн. 1. – Тернопіль: Навчальна книга – Богдан, 2014. 496с.
35. Фаренік С.А. Логіка і методологія наукового дослідження. – К., 2000. 338с.
36. Хоменко П.В. Природничонаукова підготовка фахівців фізичної культури. – Полтава: ПНПУ ім. В.Г. Короленка, 2012. 380с.
37. Виноградова Н.И., Улзытуева А.И., Шибанова Н.М. Акмеология профессиональной деятельности педагогов дошкольного и начального общего образования. – М.: Флинта, 2012. 256с.
38. Психологическое сопровождение профессиональной деятельности [Электронный ресурс]: хрестоматия. - М.: Изд. центр ЕАОИ, 2012. 806с. -978-5-374-00573-8.
Режим доступа:
[http://www.biblioclub.ru/index.php?page=book&id=117870\(15.01.2015\)](http://www.biblioclub.ru/index.php?page=book&id=117870(15.01.2015)).

Додаткова

39. Горбунов Г.Д. Психопедагогика спорта. – М.: Советский спорт, 2007. 296с.
40. Маркова А.К. Психология профессионализма. – М., 1996. 308с.
41. Мухина В.С. Возрастная психология. – М.: Академия, 2007.
42. Подласый И.П. Педагогика. – М.: Высшее образование, 2010.
43. Летуновский В. Экзистенциальный анализ. История, теория и методология практики: дисс...канд. психол. н. – М., 2001. 173с.
44. Франкл В. Воля к смыслу. – М.: ЭКСМО-ПРЕСС, 2000.
45. Франкл В. Человек в поисках смысла. – М.: Прогресс, 1990. 358с.
46. Колесникова И.А. Коммуникативная деятельность педагога/Слостенин В.А. (ред.). – М.: Академия, 2007. 336с.
47. Корнева Л.В. Психологические основы педагогической практики. – М.: ВЛАДОС, 2006. 157с.
48. Личность и профессия: психологическая поддержка и сопровождение./Под ред. Л.М. Митиной. – М.: Академия, 2005. 336с.
49. Маркова А.К. Психология труда учителя: книга для учителя. – М.: Просвещение, 1993. 190с.
50. Митина Л.М. Управлять или подавлять: выбор стратегии профессиональной жизнедеятельности педагога. – М.: Сентябрь, 1999. 192с.
51. Митина Л.М., Митин Г.В., Анисимова О.Т. Профессиональная деятельность и здоровье педагога. – М.: Академия, 2005. 368с.
52. Слостенин В.А., Подымова Л.С. Педагогика: инновационная деятельность. – М.: Магистр, 1997. 224с.
53. Хозяинов Г.И., Кузьмина Н.В., Варфоломеева Л.Е. Акмеология физической культуры и спорта. – М.: Академия, 2005. 208с.
54. Хозяинов Г.И. Мастерство педагога в процессе обучения и образования. – М.:

Физическая культура, 2006. 224с.

55. Холодцева Е.Л., Портнова А.Г. Акмеология субъекта профессиональной деятельности. – Кемерово: Кемеровский госуниверситет, 2010. 192с. [Электронный ресурс].

- [URL:http://biblioclub.ru/index.php?page=book&id=232321\(15.01.2015\)](http://biblioclub.ru/index.php?page=book&id=232321(15.01.2015)).

Інформаційні ресурси

1. Акмеология – наука XXI століття: бібліографічний покажчик/уклад.: Л.А. Поперечна; бібліограф. редакція. Н.В. Острікова; наук. ред. В.А. Зотова; б-ка Київ. ун-ту ім. Б. Грінченка. – К.: [Б-ка Київ. ун-ту ім. Б. Грінченка], 2011. – 22с.

2. Журнал «Акмеология в Україні: теорія і практика».

<http://acmeology.org.ua/index.php?>

[option=com_content&view=article&id=57&Itemid=63](http://acmeology.org.ua/index.php?option=com_content&view=article&id=57&Itemid=63)

3. Журнал «Акмеология образования»

<http://www.human-factor.info/akme2006.htm>

4. Книги з акмеології

<http://akme-spb.com/akme-books.html>

5. <http://hpsy.ru/public/humanistic/>

6. <http://akmeo.rus.net/index.php?id=101>

7. <http://ons.gfns.net/198/3/12.htm>

8. <http://www.pedagogika-rao.ru/>

9. <http://www.pedlib.ru/>

10. <http://www.iovrao.ru/>

11. <http://www.ipras.ru/>

12. <http://www.vovr.ru/>

13. <http://www.delpress.ru/>

14. <http://www.acmeology.com>

15. <http://window.edu.ru>

16. <http://teoriya.ru>

17. <http://elibrary.ru>

18. <http://nkozlov.ru>

19. <http://www.edu.ru>

20. <http://www.gumfak.ru>

21. <http://www.psyedu.ru>